

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobkyně: **MUDr. N. H.**, zastoupené JUDr. Vladimírem Boleslavem, advokátem, se sídlem Plzeňská 70, Praha 5, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 8. 2007, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2009, č. j. 4 Cad 84/2007 - 34,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2009, č. j. 4 Cad 84/2007 - 34, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobkyně podává kasační stížnost proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. X1 ze dne 10. 8. 2007 ve věci starobního důchodu. Ze správního a soudních spisů Nejvyšší správní soud zjistil následující podstatné skutečnosti:

Žalobkyně požádala o starobní důchod dne 20. 12. 2003. Rozhodnutím ze dne 22. 3. 2005, č. X, přiznala žalovaná žalobkyni starobní důchod ve výši 6 312 Kč měsíčně.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 19. 4. 2005 žalobu k Městskému soudu v Praze, který v této věci, vedené pod sp. zn. 1 Cad 42/2005, rozhodl rozsudkem ze dne 3. 4. 2007 tak, že rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění městský soud uvedl, že žalobkyni byl přiznán starobní důchod podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), aniž by jí však byla zhodnocena doba péče o nezletilé dítě narozené dne 1. 6. 1968. Ostatní námitky žalobkyně, týkající se nezhodnocení doby studia na vysoké škole v SSSR, praxe a specializace po vysokoškolském studiu v SSSR a doby, kdy žalobkyně pracovala jako lékařka v Etiopii, neshledal městský soud důvodnými.

V návaznosti na uvedené rozhodnutí městského soudu vydala žalovaná rozhodnutí ze dne 10. 8. 2007, č. X1, jímž žalobkyni zvýšila starobní důchod podle § 56 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění na částku 7 002 Kč měsíčně.

Rovněž toto rozhodnutí žalované napadla žalobkyně 8. 10. 2007 žalobou k městskému soudu. Ve své žalobě namítala, že jí nebyla pro výpočet procentní výměry starobního důchodu započtena doba studia na vysoké škole - 2. moskevském státním medicínském institutu N. I. Prigorova - v letech 1963 až 1968. Dále jí nebyla započtena doba od 26. 8. 1980 do 31. 8. 1982, po kterou žalobkyně pracovala jako lékařka v Etiopii, kam byla vyslána Ministerstvem zdravotnictví SSSR. Předmětné doby doložila žalobkyně kopií diplomu, nostrifikační doložkou Univerzity Karlovy v Praze a pracovní knížkou. Žalobkyně poukázala na to, že sice byla občankou bývalého SSSR, ale od roku 1991 je československou státní občankou s trvalým pobytem v zemi od roku 1984. Žalobkyně vyjádřila právní názor, že žalovaná je podle Dohody o sociálním zabezpečení mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik ze dne 2. 12. 1959, publikované pod č. 116/1960 Sb. (dále jen „Dohoda“ nebo „Dohoda o sociálním zabezpečení mezi ČSR a SSSR“), povinna provést započtení doby zaměstnání na území bývalého SSSR podle právních předpisů SSSR, avšak musí samostatně posoudit, zda se jedná o dobu započitatelnou podle předpisů bývalého SSSR, resp. jeho právního nástupce a výsledek takového posouzení náležitě odůvodnit. Nepostačí jen odkaz na to, že cizozemský orgán „nevykazuje“ určité doby zaměstnání žalobkyně. Závěrem žalobkyně dovozuje, že pokud z napadeného rozhodnutí žalované nevyplývá, že zápočet sporných dob by byl v rozporu s právními předpisy Ruské federace, pak jde o doby započitatelné. a to popřípadě i podle českých předpisů. Rozhodnutí žalované pak je podle žalobkyně vydáno na základě neúplného skutkového zjištění a v rozporu s § 5 odst. 1 písm. a) a m) a § 13 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění a s § 2 odst. 1 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. (Nejvyšší správní soud poznamenává, že žalobkyni citovaná zákonná ustanovení upravují okruh pojištěných osob a pravidla pro zápočet dob pojištění získaných před 1. 1. 1996 a obecnou povinnost správního orgánu postupovat v souladu se zákonem a zjistit řádně skutkový stav věci.).

Městský soud žalobu rozsudkem ze dne 15. 10. 2009, č. j. 4 Cad 84/2007 - 34, zamítl. Ze správního spisu zjistil, že žalovaná ohledně dob pojištění, jejichž započtení se žalobkyně domáhá, vycházela z potvrzení Penzijního fondu Ruské federace ze dne 5. 8. 2004, ve kterém doba studia žalobkyně ani doba výkonu zaměstnání v Etiopii není uvedena. Městský soud konstatoval, že vzhledem k tomu, že žalobkyně získala doby pojištění v České republice i Rusku, postupovala žalovaná správně podle českého zákona o důchodovém pojištění a Dohody o sociálním zabezpečení mezi ČSR a SSSR. Článek 4 odst. 2 Dohody přitom stanoví, že se doby zaměstnání započítávají podle právních předpisů té smluvní strany, na jejímž území byla práce nebo jí na roveň postavená činnost vykonávána. Žalované tedy nezbývalo než vycházet z potvrzení ruského nositele pojištění a započíst pouze ty doby, které jsou v tomto potvrzení zhodnoceny. Podle zákona o důchodovém pojištění totiž žalovaná mohla hodnotit pouze doby zaměstnání nebo pojištění, které žalobkyně získala v České republice. Městský soud rovněž poznamenal, že tentýž soud v rozsudku ze dne 3. 4. 2007 žalobkyni doporučil obrátit se na ruského nositele pojištění a požádat jej o přezkoumání správnosti údajů uvedených v potvrzení, což však podle městského soudu žalobkyně neučinila.

Proti rozsudku městského soudu ze dne 15. 10. 2009, č. j. 4 Cad 84/2007 - 34, brojí žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností, v níž nadále trvá na zápočtu doby, po kterou studovala v SSSR na vysoké škole, a doby, po kterou vykonávala práci lékařky v Etiopii. Stěžovatelka především namítá, že jako občanka České republiky nemá žádnou možnost obrátit se na orgány Ruské federace, které vydaly pouze „nepřezkoumatelné“ potvrzení.

Pokud pak příslušné české orgány (žalovaná) pouze odkazují na zmíněné potvrzení, aniž by se dále zabývaly nárokem stěžovatelky na zápočet shora uvedených dob pojištění, není podle stěžovatelky skutečně nikoho, kdo by v její věci rozhodl v náležitém řízení. Stěžovatelka se přitom domnívá, že má právo na to, aby o jejím nároku na zápočet doby pojištění bylo skutečně *rozhodnuto*, a to v řízení, jehož výsledek by byl přezkoumatelný. Stěžovatelka rovněž namítá, že tuto námitku pregnantně vyjádřila již v žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 8. 2007, aniž by se jí však městský soud zabýval.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Kasační stížnost splňuje formální náležitosti (je podána oprávněnou osobou, včas, stěžovatelka je zastoupena v řízení advokátem), proto je možno přistoupit k posouzení důvodnosti uplatněných kasačních námitek.

Stěžovatelka ve své kasační stížnosti namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku podle § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Citované ustanovení zahrnuje případy, kdy je rozhodnutí nepřezkoumatelné jednak pro jeho nesrozumitelnost, jednak pro nedostatek jeho důvodů. Podle tohoto ustanovení pak může být důvodem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí rovněž jiná vada řízení před soudem, mohla-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Jednotlivé případy nepřezkoumatelnosti přitom Nejvyšší správní soud ve své dosavadní judikatuře již vícekrát vyložil. Nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost je podle Nejvyššího správního soudu takové rozhodnutí, *„jehož výrok je vnitřně rozporný, kdy nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, případy, kdy nelze seznat, co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod.“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS). V témže rozsudku dospěl Nejvyšší správní soud rovněž k tomu, že nedostatkem důvodů rozhodnutí *„nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.“* V jiném rozsudku dovodil zdejší soud, že je nutno pokládat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rovněž takový rozsudek krajského soudu, z jehož odůvodnění není zřejmé, *„proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (...), a to zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka klíčovou, na níž je postaven základ jeho žaloby.“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS). V posuzovaném případě je dobře rozeznatelné, jaký zastával městský soud právní názor. Městský soud nepřevzal argumenty stěžovatelky, protože se s nimi neztotožnil, což však neznamená, že je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné (s výhradou, která bude dále objasněna).

Nejvyšší správní soud má dále za to, že z obsahu kasační stížnosti lze dovodit, že stěžovatelka uplatňuje kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., tedy nezákonnost napadeného rozsudku městského soudu spočívající v nesprávném posouzení právní otázky tímto soudem a vady řízení před správním orgánem (nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí). Posuzovaná právní otázka spočívá v určení, kdo je oprávněn hodnotit pro účely nároku a výše starobního důchodu přiznávaného žalovanou doby studia a zaměstnání na území Ruska a posouzení charakteru součinnosti mezi orgány sociálního zabezpečení smluvních stran Dohody.

Žalovaná odmítla zabývat se hodnocením určitých dob (studia a zaměstnání) získaných na území Ruska s poukazem na svou nepřislušnost.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaná posuzovala nárok stěžovatelky podle Dohody o sociálním zabezpečení mezi ČR a SSSR. Jedná se o smlouvu, která splňovala požadavky podle čl. 10 Ústavy a v posuzovaném období byla nesporně plně aplikovatelnou (tato Dohoda byla ze strany České republiky vypovězena, aniž by ji nahradila nová dvoustranná smlouva, a po příslušné proceduře přestala být ke dni 31. 12. 2008 aplikovatelnou - srov. sdělení MZV publikované pod č. 87/2008 Sb. m. s.). V době, kdy žalovaná vydala napadené správní rozhodnutí, byla Dohoda aplikovatelná v plné míře, Nejvyšší správní soud pak věc posuzuje podle právního a skutkového stavu, jaký zde byl v době, kdy žalovaná napadený správní akt vydala. Je si však vědom, že od 1. 1. 2009 nemá žalovaná k dispozici právní nástroje, které tato Dohoda upravovala a k nimž se Nejvyšší správní soud dále vyjádří - je povinen tak učinit, aby dostal své povinnosti přezkoumat zákonnost napadeného rozsudku městského soudu, byť žalovaná po případném zrušení svého rozhodnutí již bude rozhodovat za zcela nové právní situace, a to bezsmluvního vztahu k Ruské federaci. Nejvyšší správní soud ovšem nemůže prejudikovat, jak a za použití jakých předpisů má žalovaná posuzovat nároky na dávky důchodového pojištění v řízeních, která byla zahájena za účinnosti a plné aplikovatelnosti Dohody a nebyla v době trvání její účinnosti skončena. Je nicméně evidentní, že Dohodu po datu 1. 1. 2009 aplikovat nelze, neboť neexistuje právní předpis, který by její, byť jednostrannou, aplikaci umožňoval. Nejvyšší správní soud však, jak shora uvedeno, věc posuzuje podle právního stavu k datu 10. 8. 2007.

Dohoda v čl. 2 stanovila, že *„občané jedné smluvní strany, kteří trvale bydlí na území druhé smluvní strany, jsou ve všech otázkách sociálního zabezpečení i pracovních vztahů postaveni plně na roveň občanům této smluvní strany, pokud tato Dohoda nestanoví jinak“*. Dále je třeba upozornit na čl. 6 Dohody: *„Důchody přiznávají a vyplácejí orgány sociálního zabezpečení té smluvní strany, na jejímž území občané, kteří mají nárok na důchod, trvale bydlí ke dni podání žádosti o důchod; důchody se přiznávají za podmínek a ve výši stanovené právními předpisy této smluvní strany.“*

V čl. 4 odst. 2 pak Dohoda stanovila: *„Započtení doby zaměstnání, pokud jde o dobu práce v každé ze smluvních stran, se provádí podle právních předpisů té smluvní strany, na jejímž území byla vykonávána práce nebo jí naroveň postavená činnost“*.

Dohoda o sociálním zabezpečení mezi ČR a SSSR zaručovala občanům smluvních stran a jejich nástupcům, tedy po zániku ČSFR a SSSR občanům České republiky a Ruské federace, rovnost v nakládání a upravovala působnost smluvních stran. Výklad Dohody musí podle tradičních pravidel výkladu mezinárodních smluv práva veřejného (srov. Vídeňskou úmluvu o smluvním právu) vycházet z toho, že v mezinárodním právu nelze zásadně předpokládat omezení suverenity (ve smyslu relativní suverenity, tedy nemožnost podrobovat se vůli jiného státu).

Dohoda dále v čl. 13 stanovila: *„1. Orgány sociálního zabezpečení, soudy a jiné úřady jedné smluvní strany zúčastněné na provádění sociálního zabezpečení poskytnou orgánům druhé smluvní strany bezplatně právní pomoc v téže rozsahu, jako by šlo o provádění sociálního zabezpečení ve vlastním státě. Orgány sociálního zabezpečení obou smluvních stran si vzájemně poskytnou potřebné informace o okolnostech rozhodných pro přiznání důchodu nebo jiné dávky a provedou potřebná opatření za účelem zjištění těchto okolností. 2. Doklady, které budou vydány na území jedné smluvní strany ve stanovené formě nebo budou ověřeny příslušným státním orgánem a opatřeny úředním razítkem, se přijímají na území druhé smluvní strany bez jakéhokoli dalšího ověření.“* Z tohoto ustanovení žalovaná i městský soud dovodili, že potvrzením ruského nositele

pojištění o dobách pojištění, získaných na území SSSR, je žalovaná bezpodmínečně vázána. Tento názor Nejvyšší správní soud nesdílí.

K rozhodnutí o důchodu je v posuzované věci dána jednoznačně příslušnost žalované jako orgánu sociálního zabezpečení České republiky; přiznat nárok na důchod a jeho výplatu znamená zjistit rozhodné skutkové okolnosti (doby pojištění), výši dosažených příjmů a podřadit zjištěná fakta právními normám; podle Dohody se pak důchod přiznával za podmínek a ve výši stanovené právními předpisy státu trvalého bydliště (v posuzované věci České republiky) s tou odchylkou, že doby zaměstnání a jim naroveň postavené činnosti se započítaly podle právních předpisů té smluvní strany, na jejímž území byla činnost vykonávána. Součinnost smluvních stran pak Dohoda vymezila jako právní pomoc a poskytování potřebných informací o okolnostech rozhodných pro přiznání důchodu. O důchodu tedy rozhodoval jediný orgán státu trvalého bydliště, a to za použití svých právních předpisů pokud jde o podmínky a výši důchodu, avšak též za použití předpisů smluvní strany, pokud šlo o doby získané na jejím území. Ke zjištění skutkových okolností a právnímu hodnocení dob získaných na území smluvní strany nepochybně sloužil institut zakotvený v čl. 13 odst. 1 Dohody definovaný jako „právní pomoc“ a „poskytování informací o okolnostech rozhodných pro přiznání důchodu“. Právní pomoc zde nepochybně zahrnuje obvyklé postupy podřaditelné pod tento institut jak je obvykle v právních vztazích s mezinárodním prvkem vnímán - tedy zejména informace o obsahu cizího práva. Měla-li žalovaná rozhodovat o důchodu i za použití cizího práva (což bylo podle znění Dohody nezbytné), pak prvořadou cestou nepochybně bylo využití součinnosti zakotvené Dohodou s orgány sociálního zabezpečení druhé smluvní strany, které žalované předávaly informace o skutkových okolnostech ze své evidence (například dobách zaměstnání apod.) a dále též o právní úpravě hodnocení dob získaných na území smluvní strany. To, že žalovaná obvykle akceptovala skutková zjištění i právní hodnocení, kterého se jí dostalo formou právní pomoci podle čl. 13 odst. 1 Dohody, je logické vyústění úpravy, kterou si státy dohodly v mezinárodní smlouvě. Nejednalo se však o „rozhodnutí“, kterým by byla žalovaná vázána v tom smyslu, že by nebylo možno prokázat určitou dobu zaměstnání ve smluvním státě jinak, či prokázat obsah cizího práva jiným způsobem než cestou právní pomoci dle čl. 13 odst. 1 Dohody. V případě pochybností (skutkových i právních) by pak bylo zcela nepochybně na žalované, aby je řešila cestou součinnosti s orgány druhé smluvní strany a nepřenášela provádění sociálního zabezpečení podle mezinárodní smlouvy na žadatele o důchod; ten měl nepochybně povinnost tvrdit, že určité doby získal, a to v žádosti o důchod, a dále je případně prokazovat; stěžovatelka tak řádně učinila (tvrdila, v jakých obdobích studovala v Rusku a z rozhodnutí svého zaměstnavatele v Rusku pracovala v Etiopii a prokazovala tyto skutečnosti příslušnými doklady, tedy diplomy a pracovní knížkou). Právní hodnocení těchto dob je však součástí rozhodnutí o důchodu, a v tomto ohledu nebylo možné stěžovatelku odkazovat na orgány Ruské federace; právní hodnocení je výrazem kompetence o věci rozhodnout; má-li správní orgán použít cizího hmotného práva, musí se seznámit s jeho obsahem. Může tak učinit za pomoci institutu právní pomoci, kdy mu podle Dohody obsah tohoto práva sdělí orgán druhé smluvní strany. Není ovšem vyloučeno, aby obsah cizího práva, které má ve správním řízení o dávce důchodového zabezpečení aplikovat, zjistil i jiným způsobem (například za pomoci znalce z oboru právních vztahů k cizině), zejména pokud vznikne o obsah cizího práva spor.

V posuzované věci patrně nebude sporu o skutkových okolnostech věci; doba studia a doba práce v Etiopii je dokladována; sporným se jeví právní hodnocení těchto dob, které získala stěžovatelka na území Ruska a musely být proto hodnoceny podle ruských předpisů. Žalovaná akceptovala sdělení orgánu sociálního zabezpečení Ruské federace ze dne 13. 10. 2004, podané v rámci právní pomoci podle čl. 13 odst. 1 Dohody, že ruské právo neumožňuje považovat za doby zaměstnání doby studia a klinické aspirantury (což vyplývá ze správního spisu). K době působení stěžovatelky jako lékařky v Etiopii a jejímu právnímu hodnocení

však správní spis nepodává žádnou informaci. Žalovaná pochybila, pokud nezjišťovala obsah práva druhé smluvní strany k této době. Jak shora uvedeno, nebylo na žadateli o důchod, aby ve správním řízení komunikoval s orgány druhé smluvní strany; k takovému postupu Dohoda neobsahovala žádnou úpravu. Žadatel nepochybně může žalované předložit text cizí právní normy, o nějž opírá svůj nárok, povinnost jednat s orgány druhé smluvní strany však neměl.

Ze správního spisu je tedy zřejmé, že žalovaná hodnotila stěžovatelce doby na území Ruska obsažené v potvrzení ruských orgánů ze dne 13. 10. 2004 v celkovém rozsahu 11 let 4 měsíce a 22 dnů. Akceptovala v tomto rozsahu skutkové i právní okolnosti sdělení ruským orgánem sociálního zabezpečení a dále akceptovala i právní názor, že doba studia a aspirantura není pro účely důchodového pojištění v Rusku započitatelná. V rozhodnutí ze dne 22. 3. 2005 uvedla jen holou větu, v níž odkázala na potvrzení orgánu druhé smluvní strany. Jakkoli tento způsob odůvodnění lze kritizovat (a Nejvyšší správní soud tak opakovaně vůči žalované činil), lze ze správního spisu odůvodnění dovodit. Právní názor žalované i jeho důvody ohledně dob studia a aspirantury jsou tedy seznatelné a posuzované správní rozhodnutí je v této části přezkoumatelné - Nejvyšší správní soud pouze nesdílí názory žalované, že by byla žalovaná vázána nějakým předběžným rozhodnutím orgánu druhé strany. Ve spise však nelze nalézt vůbec, jak žalovaná hodnotila právně dobu práce stěžovatelky v Etiopii, v tomto rozsahu tedy napadený správní akt s ohledem na absenci jakéhokoli odůvodnění zřetelně neobstojí.

Na druhou stranu ovšem nelze nevidět, že stěžovatelka podala žalobu ve velmi obecné poloze; povinností žalobce je namítat, z jakých důvodů správní akt napadá, a přinést soudu potřebné odůvodnění svého postoje [srov. § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. V tomto ohledu Nejvyšší správní soud připomíná svou setrvalou judikaturu souhrnně vyjádřenou zejména v rozhodnutí rozšířeného senátu č. j. 2 Azs 92/2005 - 58 ze dne 20. 12. 2005, podle níž žalobce musí uvést konkrétní právní argumentaci, přičemž právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona. Domáhá-li se stěžovatelka započtení dob získaných v Rusku (kam nepochybně spadá i doba zaměstnání v Etiopii) podle ruských předpisů, musí přinést v žalobě potřebnou argumentaci; bude-li se dovolávat cizího právního předpisu, může jí soud uložit předložení textu cizí právní normy. Postup vnitrostátního soudu při aplikaci cizího práva je upraven v § 53 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, a blíže popsán ve stanovisku občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 27. 8. 1987 *K některým otázkám výkladu a používání právní úpravy vztahů s mezinárodním prvkem v občanském soudním řízení a v řízení před státním notářstvím*, Cpij 27/86, uveřejněného pod č. 26/1987 Sb. NS na str. 481 a násl. (dostupné např. v Pokorný, M. *Zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004. s. 299). Nejvyšší správní soud nevidí žádného důvodu pro odchylný postup v soudním řízení správním.

Pokud stěžovatelka v žalobě namítla, že sporné doby jsou započitatelné podle českých právních předpisů a městský soud k tomu pouze uvedl, že doby získané na území Ruska nemůže český nositel pojištění hodnotit, pak jednak takový žalobní bod je zjevně neúplný, neboť neobsahuje právní důvody, o něž stěžovatelka svůj požadavek opírá (obecný odkaz na dvě ustanovení zákona o důchodovém pojištění nemůže, jak shora doloženo judikaturou zdejšího soudu, postačovat), jednak z tohoto důvodu nemůže rovněž obstát tvrzení městského soudu, že takový postup nikdy nemůže přicházet do úvahy (české právo za určitých okolností hodnotí i určité doby získané mimo území České republiky). Ve stěžovatelčině případě navíc došlo ke kombinaci jejího občanského statusu, neboť v roce 1991 získala české (československé) občanství a na území České republiky má trvalý pobyt. V tomto dílčím ohledu tedy shledal Nejvyšší správní soud napadený rozsudek též nepřezkoumatelným.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou, pokud jde o právní otázku příslušnosti k právnímu hodnocení dob získaných na území druhé smluvní strany a částečně též pokud jde o přezkoumatelnost napadeného rozsudku; pokud by se měl městský soud vyslovit k právnímu hodnocení dob studia v Rusku (jak shora řečeno ve vztahu k dobám práce v Etiopii neskýtá správní spis ani rozhodnutí žalované žádného podkladu a v tomto ohledu trpí nepřezkoumatelností) podle ruských předpisů, a dále pak případnou započitatelností požadovaných dob podle českých předpisů, pak nelze než vyzvat žalobkyni k odstranění vady správní žaloby (tj. absenci právní argumentace) tak, aby bylo možno o věci rozhodnout. Nejvyšší správní soud zastává názor, že doplnit žalobu v takovém případě je možné, pokud se soud seznámil s obsahem žaloby ve lhůtě pro její podání. V této souvislosti odkazuje Nejvyšší správní soud na svůj právní názor vyjádřený v rozsudku č. j. 5 Azs 311/2005 - 44 ze dne 31. 1. 2006: *„Seznámil-li se soud s obsahem žaloby zjevně v době běhu lhůty, ve které lze vady podání odstranit, bylo jeho povinností vyzvat k odstranění vad podání v rozsahu nezbytném k tomu, aby ve věci mohl rozhodnout. Jestliže tak neučinil, a naopak celým svým postupem zřetelně dával najevo vůli zabývat se věcí meritorně, ačkoliv měl dostatek času pro odstranění vad podání, nepostupoval v souladu s ustanoveními § 37 odst. 5 a § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., která s výzvou k odstranění vad počítají.“* (dostupné na www.nssoud.cz). Odstranění vad žaloby tedy považuje Nejvyšší správní soud za možné.

Poněvadž Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku je krajský soud vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Městský soud v Praze v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. srpna 2010

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu